II

(Retsakter, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 24. august 2006

om digitalisering og onlineadgang til kulturelt materiale og digital opbevaring

(2006/585/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, navnlig artikel 211, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 1. juni 2005 præsenterede Kommissionen i2010-initiativet, som sigter mod en forbedret anvendelse af informationsteknologi for at øge den økonomiske vækst, beskæftigelsen og de europæiske borgeres livskvalitet. Kommissionen har udpeget digitale biblioteker som et nøgleområde i i2010. Kommissionen beskrev i meddelelsen »i2010: Digitale biblioteker« af 30. september 2005 ([1]) sin strategi for digitalisering, onlineadgang til og digital opbevaring af Europas kollektive hukommelse. Denne kollektive hukommelse omfatter tryksager (bøger, tidsskrifter, aviser), fotografier, museumsobjekter, arkivdokumenter og audiovisuelt materiale (i det følgende benævnt »kulturelt materiale«).

(2) Der bør anbefales foranstaltninger til medlemsstaterne, hvorved strategien anvendes til at optimere det økonomiske og kulturelle udbytte af Europas kulturarv ved hjælp af Internettet.

(3) I denne forbindelse bør der opmuntres til at udvikle digitaliseret materiale fra biblioteker, arkiver og museer. Onlineadgang til materialet vil gøre det muligt for borgerne i hele Europa at få adgang til materialet og bruge det til fritids-, studie- eller arbejdsformål. Det vil give Europas forskelligartede og flersprogede arv en tydelig profil på Internettet. Det digitaliserede materiale kan desuden genbruges inden for sektorer som turisme og uddannelse samt i nye kreative tiltag.

(4) Hertil kommer, at Rådets konklusioner af 15.-16. november 2004 om programmet for kultur 2005-2006 understreger det bidrag, der kommer fra kreativitet og kreative sektorer til den økonomiske vækst i Europa, og behovet for en koordineret digitaliseringsindsats.

(5) Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 16. november 2005 om filmarv og konkurrenceevnen for relaterede industrielle aktiviteter ([2]) indeholdt allerede en anbefaling til medlemsstaterne om at øge anvendelsen af digitale og nye teknologier ved indsamling, katalogisering, opbevaring og restaurering af spillefilm. For så vidt angår spillefilm, supplerer nærværende henstilling Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om filmarven på en række områder.

(6) Digitalisering er en vigtig metode til at sikre en bredere adgang til kulturelt materiale. I nogle tilfælde er det endda den eneste måde at sikre, at materialet vil være til rådighed for kommende generationer. Der er således mange digitaliseringsinitiativer i gang i medlemsstaterne, men indsatsen er meget opsplittet. En fælles indsats fra medlemsstaterne for at digitalisere deres kulturarv ville skabe en større sammenhæng ved udvælgelsen af materiale, og dobbeltarbejde kunne undgås. Det ville også skabe et mere sikkert investeringsklima for virksomheder, som investerer i digitaliseringsteknologier. Oversigter over aktuelle og planlagte digitaliseringsprojekter og kvantitative mål for digitalisering ville hjælpe med at nå disse mål.

(7) Der bør opmuntres til yderligere sponsorater i forbindelse med digitalisering fra den private sektor og partnerskaber mellem det offentlige og det private, som inddrager private enheder i digitaliseringsindsatsen.

([1]) KOM(2005) 465 endelig.

([2]) EUT L 323 af 9.12.2005, s. 57.

(8) Investeringer i nye teknologier og store digitaliseringsanlæg kan nedbringe omkostningerne ved digitalisering, samtidig med, at kvaliteten bibeholdes eller forbedres, og bør derfor anbefales.

(9) Et fælles, flersproget adgangspunkt ville gøre det muligt at søge online i Europas distribuerede, dvs. materiale placeret forskellige steder hos forskellige organisationer, digitale kulturarv. Sådan et adgangspunkt øger dens synlighed og fremhæver fællestræk. Adgangspunktet bør bygge på bestående initiativer som The European Library (TEL), som de europæiske biblioteker allerede samarbejder om. Det bør, hvor det er muligt, arbejde tæt sammen med private rettighedshavere til kulturelt materiale og alle interesserede parter. Der bør opmuntres til, at medlemsstaterne og kulturelle institutioner engagerer sig stærkt i etableringen af et sådant adgangspunkt.

(10) Det er kun en del af det materiale, som biblioteker, arkiver og museer ligger inde med, som er offentligt, dvs. ikke eller ikke længere omfattet af intellektuel ejendomsret, medens resten er omfattet af intellektuel ejendomsret. Eftersom intellektuel ejendomsret er et nøgleværktøj til at stimulere kreativitet, bør Europas kulturelle materiale digitaliseres, gøres tilgængeligt og opbevares under fuld overholdelse af bestemmelserne om ophavsret og beslægtede rettigheder. I denne sammenhæng er navnlig artikel 5, stk. 2, litra c), artikel 5, stk. 3, litra n), og artikel 5, stk. 5, samt betragtning 40 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet [1] vigtig. Licensordninger for områder som »forældreløse værker«, dvs. værker beskyttet af ophavsret, hvis ejere er vanskelige eller endda umulige at finde, og værker som ikke længere er i tryk eller cirkulation (audiovisuelle værker), kan gøre det lettere at administrere rettighederne og dermed også digitaliseringen og senere onlineadgang. Der bør derfor opmuntres til indførelse af sådanne ordninger i tæt samarbejde med rettighedsindehaverne.

(11) Der kan være bestemmelser i national lovgivning, som udgør en hindring for at bruge værker, som er i det offentlige rum, f.eks. ved at kræve en administrativ handling, hver gang værket gengives. Hindringer af denne art bør identificeres, og der bør tages skridt til at afskaffe dem.

(12) Rådets resolution C/162/02 af 25. juni 2002 — Hvordan bevarer vi fremtidens hukommelse — hvordan bevarer vi digitalt indhold for kommende generationer [2] kommer med forslag og vejleder om foranstaltninger, som skal bevare digitalt indhold for kommende generationer. Medlemsstaterne har dog i øjeblikket ikke nogen klare og sammenhængende strategier for bevaringen af digitalt indhold. Denne mangel udgør en trussel mod digitaliseret materiales overlevelseschancer og kan medføre, at materiale, der produceres i digitalt format, går tabt. Udviklingen af effektive måder til digital opbevaring har vidtrækkende konsekvenser, ikke kun for bevarelsen af materiale i offentlige institutioner, men også for alle organisationer, som er forpligtet til eller ønsker at opbevare digitalt materiale.

(13) En række medlemsstater har indført eller overvejer indførelse af retlige krav, som pålægger producenter af digitalt materiale at overgive én eller flere kopier af deres materiale til et udpeget opbevaringsorgan. Der er behov for et effektivt samarbejde mellem medlemsstaterne for at undgå vidt forskellige regler for opbevaringen af digitalt materiale, og der bør opmuntres til et sådant samarbejde.

(14) Web-harvesting en ny teknik til at indsamle materiale fra Internet med henblik på bevaring. Udpegede institutioner indsamler aktivt materiale i stedet for at vente på at modtage det, og mindsker derved den administrative byrde for producenter af digitalt materiale, og derfor bør der fastsættes bestemmelser for det i national lovgivning —

HENSTILLER, AT MEDLEMSSTATERNE:

Digitalisering og onlineadgang

1) indsamler oplysninger om igangværende og planlagt digitalisering af bøger, tidsskrifter, aviser, fotografier, museumsobjekter, arkivdokumenter og audiovisuelt materiale (i det følgende benævnt »kulturelt materiale«) og etablerer oversigter over sådanne digitaliseringsprojekter for at undgå dobbeltarbejde og fremme samarbejde og synergivirkninger på europæisk plan

2) udvikler kvantitative mål for digitaliseringen af analogt materiale i arkiver, biblioteker og museer, med angivelse af den forventede stigning i mængden af digitaliseret materiale, der kunne indgå i det europæiske digitale bibliotek, og det budget, som de offentlige myndigheder har afsat

3) opmuntrer til partnerskaber mellem kulturelle institutioner og den private sektor for at finde nye måder at finansiere digitalisering af kulturelt materiale på

4) etablerer og opretholder store digitaliseringsanlæg som led i eller i samarbejde med ekspertisecentre for digitalisering i Europa

[1] EFT L 167 af 22.6.2001, s. 10.
[2] EFT C 162 af 6.7.2002, s. 4.

5) fremmer det europæiske digitale bibliotek i form af et flersprogligt fælles adgangspunkt til Europas distribuerede — dvs. materiale placeret forskellige steder hos forskellige organisationer — digitale kulturmateriale, ved at:

   a) opmuntre kulturelle institutioner samt forlag og andre rettighedshavere til at muliggøre søgning i deres digitaliserede materiale via det europæiske digitale bibliotek

   b) sikre at kulturelle institutioner og, hvor det er relevant, private virksomheder anvender fælles digitaliseringsstandarder for at opnå interoperabilitet for det digitaliserede materiale på europæisk plan og lette søgning i det på forskellige sprog

6) forbedrer vilkårene for digitalisering af og onlineadgang til kulturelt materiale ved at:

   a) etablere ordninger, som gør det lettere at bruge »forældreløse værker«, efter høring af interesseparter

   b) oprette eller fremme frivillige ordninger, som letter brugen af værker, som ikke trykkes eller sælges længere, efter høring af interesseparter

   c) fremme adgangen til oversigter over kendte forældreløse værker og værker i det offentlige rum

   d) identificere retlige hindringer for onlineadgang og efterfølgende brug af kulturelt materiale, som er i det offentlige rum, og tage skridt til at fjerne disse

Digital opbevaring

7) etablerer nationale strategier for langsigtet opbevaring og adgang til digitalt materiale i fuld overensstemmelse med reglerne for ophavsret, som:

   a) beskriver den organisatoriske tilgang og anfører de involverede parters roller og ansvar samt de allokerede ressourcer

   b) omfatter specifikke handlingsplaner, som beskriver målene og en tidsplan for særlige mål, der skal opfyldes

8) udveksler informationer med hinanden om strategier og handlingsplaner

9) indføjer bestemmelser i deres lovgivning, som muliggør gentagen kopiering og migration af digitalt kulturelt materiale udført af offentlige institutioner med sigte på bevaring, i fuld overensstemmelse med Fællesskabets og international lovgivning om intellektuel ejendomsret

10) tager hensyn til udviklingen i andre medlemsstater, når de fastlægger strategier og procedurer for materiale, som oprindeligt blev fremstillet i digitalt format, så der ikke etableres vidt forskellige bevaringsordninger

11) indfører bestemmelser i deres lovgivning vedrørende udpegede institutioners opbevaring af webindhold ved hjælp af teknikker til indsamling af materiale på Internettet (f.eks. web-harvesting), i fuld overensstemmelse med Fællesskabets og international lovgivning om intellektuel ejendomsret

Opfølgning af denne henstilling

12) 18 måneder efter offentliggørelsen af denne henstilling i *Den Europæiske Unions Tidende* og hvert andet år derefter underretter Kommissionen om foranstaltninger, de har iværksat som svar på denne henstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den 24. august 2006.

På Kommissionens vegne

Viviane REDING

Medlem af Kommissionen